

PARKIRNA POLITIKA OBČINE TRŽIČ

Projekt SaMBA

Akcijski načrt

PODATKI O NALOGI

Naloga	Projekt SaMBA - Parkirna politika Občine Tržič
Naročnik	BSC, poslovno podporni center, d.o.o., Kranj
Predstavnica naročnika	Helena Cvenkel
Številka pogodbe	SAMBA_2/2019_NMV-8-2019
Izvajalec	IPoP - Inštitut za politike prostora Tržaška 2, Ljubljana
Odgovorni vodja	Urban Jeriha, mag. inž. arh.
Izdelala	Urban Jeriha Anja Slapničar

Ljubljana, februar 2021

Kazalo

Uvod v parkirne politike	3
Kaj je parkirna politika	3
Pomen parkiranja	3
Cilji parkirnih politik	3
Parkirni režimi	3
Omejevanje parkiranja	3
Uvajanje parkirnine	4
Cena parkiranja	4
Učinki	4
Učinek za prebivalce	4
Priložnosti za mesto	5
Elaborat	6
Strateški cilji	6
Operativni cilji	6
Ukrepi	7
Opis ukrepov	7
Akcijski načrt	11
Plačljiva parkirišča	12
Seznam in režim parkiranja plačljivih parkirišč	12
Cenik plačilnih načinov	13

Uvod v parkirne politike

Kaj je parkirna politika

Parkirna politika je sistem usklajenih ukrepov na področju mirujočega prometa. Je sestavni del prometnega in prostorskega načrtovanja na lokalni ravni, s katerim se uravnava ponudbo in povpraševanje po parkirnih mestih. Parkirna politika je eden ključnih sestavnih delov prometne politike.

Pomen parkiranja

Parkiranje ima velik vpliv na življenje v mestih. Avtomobili zasedajo dragocen prostor, ki bi ga lahko namenili drugim dejavnostim, podzemna parkirišča v stanovanjskih soseskah samevajo, čeprav močno dražijo gradnjo stanovanj, brezplačna parkirišča vzpodbujajo potovanje z avtomobilom tudi na kratke razdalje, iskanje prostih parkirišč pa ustvarja promet in zastoje.

Cilji parkirnih politik

Ključni cilji parkirne politike so prispevati k boljši dostopnosti mestnih središč, uravnoveženim prometnim sistemom, prispevati k višji kakovosti bivanja in podpirati lokalno gospodarstvo. Mesta z uspešno izvedenimi ukrepi parkirne politike imajo bolj privlačno središče, tako v smislu raznolikih družbenih dejavnosti kot tudi hitrejšega razvoja lokalnega gospodarstva. Imajo bolj raznoliko ponudbo javnih prostorov, so bolj dostopna za vse oblike transporta vključno z avtomobili, stanovanjska gradnja je lahko cenejša, zrak pa je bolj čist. Ali povedano krajše, dobra parkirna politika izboljšuje mesto.

Parkirni režimi

Dobra parkirna politika ne pomeni le uvajanja parkirnine, pač pa za vsako območje posebej zasnovati najprimernejši parkirni režim, na osnovi poglobljene analize. Parkirni režim lahko pomeni tudi povsem brezplačno in neomejeno parkiranje kjer je to smiselno in zaželeno, poleg tega pa je lahko parkiranje omejeno za določeno skupino uporabnikov – parkirna mesta so lahko namenjena stanovalcem ali obiskovalcem, parkiranje pa je lahko, časovno omejeno ali pa plačljivo.

Omejevanje parkiranja

Omejeno parkiranje za določeno skupino uporabnikov se najpogosteje nanaša na stanovalce določenega območja. S tem izboljšamo pogoje za bivanje v središču mesta, ker se izognemo popolni zasedenosti parkirišč ob stanovanjskih blokih v središču mesta. Kratkotrajno parkiranje uvajamo tam, kjer želimo povečati frekventnost menjanja avtomobilov in/ali venomer zagotoviti parkirno mesto tistim, ki ga za kratek čas resnično potrebujejo. Torej, da tam za daljši čas ne parkirajo stanovalci ali zaposleni, enostavno in brezplačno pa lahko parkirajo obiskovalci - stranke bližnjih lokalov, pacienti zdravstvenih domov ali starši, ki so prišli iskati otroke v šolo.

Uvajanje parkirnine

Ob uvajanju parkirnine začetno nasprotovanje določenih skupin ni neobičajno, vendar je parkirna politika, v katero je vključeno nov režim plačljivega parkiranja v svojem bistvu veliko bolj pravična, kot pa razkošna ponudba brezplačnih parkirnih mest. Namreč nobeno parkirišča ni zastoj, le plačamo jih vsi – tudi tisti, ki jih sploh ne uporabljamo ali ne rabimo. Preko višjih cen nepremičnin, višjih najemnin, višjih cen izdelkov in tako naprej. S tem posredno plačajo parkirišča tudi tisti, ki se na pot odpravijo brez avtomobila ali pa si ga enostavno ne morejo privoščiti – kar pa ni pravično. Plača naj tisti, ki parkirišče uporablja, je sodobna doktrina urejanja mirujočega prometa.

Cena parkiranja

Kakšna naj bo cena parkiranja? Ta mora biti ravno pravična – ravno dovolj visoka, da parkirišče skoraj nikoli ni popolnoma zasedeno, kar pomeni, da se vedno hitro najde prosto parkirno mesto. To privarčuje čas in zmanjša stres vozniku, zaradi manj avtomobilov, ki s počasno nepozorno vožnjo iščejo parkirno mesto pa se zmanjšajo tudi zastoji, onesnaževanje in poveča prometna varnost. Povpraševanje po prostih parkirnih mestih se razlikuje glede na lokacijo in del dneva, zato se lahko tudi višina parkirnine razlikuje po conah in času. Z uveljavljanjem cen pa damo posameznikom tudi izbiro – ali parkira tik pred svojo destinacijo in plača visoko ceno ali pa se raje sprehodi nekaj metrov in s tem privarčuje nekaj denarja. Višina parkirnine je lahko tudi progresivna, kar ima enak učinek kot časovno omejeno parkiranje, za stanovalce in zaposlene pa je mogoče izdati mesečne ali letne dovolilnice.

Učinki

Kot že rečeno dobra parkirna politika prinaša mnoge pozitivne rezultate. Vožnja od vrat do vrat tako ni več najenostavnejša izbira, zato se več ljudi odloči za hojo, kolesarjenje ali celo deljenje prevoza, ob tem pa v mestnih jedrih ostane dovolj prostih parkirnih mest za tiste, ki jih zares potrebujejo – starejši, starši z otroki, invalidi. Z vzpodbujanjem manjše uporabe avtomobilov v mestu pravzaprav spodbujamo zdrav življenjski slog prebivalcev z gibanjem in manjšimi izpusti. Z manj vozniki, ki mrzlično iščejo prosto parkirno mesto se izboljša prometna varnost, manj je zastojev in zopet se zmanjša onesnaževanje. Z manjšo potrebo po parkiranju lahko parkirišča preobrazimo v trge in ulice namenjene le pešcem, prostor pa lahko z novimi dejavnostmi postane bolj zgoščen. Vse to še bolj spodbuja pešačenje in kolesarjenje, to pa lokalno ekonomijo – trgovci in gostinci v urejenem mestnem jedru z veliko pešci imajo več strank, kratkotrajno parkiranje in vedno prosta parkirna mesta pa bodo privlačna za tiste, ki se avtomobilu iz različnih razlogov ne morejo odpovedati (manj pokretni, kupci težjega blaga, itd.).

Učinek za prebivalce

Najbolj pomemben učinek parkirne politike je mesto po meri ljudi. In prav to je tisto, kar meščane in obiskovalce pritegne in navduši. To kažejo tuji primeri in primeri iz drugih večjih in manjših slovenskih mest. Zadovoljstvo temelji na: manj stresa ob iskanju parkirnega mesta, bolj zelenem in urejenem mestu, ki ni nasičeno s pločevino, več peš in kolesarskih

poteh, dostopnejših cenah nepremičnin, predvsem pa se ljudje bolje počutijo na ulicah in trgih z malo avtomobili, kot v prostorih, ki so v prvi vrsti namenjeni vožnji in parkiranju avtomobilov.

Priložnosti za mesto

S poostrenim delom redarske službe in parkirninami občina pridobi nov vir financ, ki ga lahko nameni za urejanje mesta - v oživljanje središča, urejenost prometnih površin, razvoj peš in kolesarske mreže poti, razvoj učinkovitega javnega prevoza, urejanje parkov, vzpodbujanje P+R, car-sharinga, uporabe električnih vozil in tako naprej. To je hkrati odlična priložnost za pridobivanje podpornikov parkirne politike, saj meščani tako najhitreje vidijo rezultate nove politike. Pravilna predstavitev nove parkirne politike z vsemi pozitivnimi učinki, ki jih prinese občini, posameznikom in poslu, in transparentno vodenje novega finančnega vira ter vlaganje v mesto bo omililo še tako goreče zagovornike brezplačnega parkiranja za vse in povsod.

Elaborat

Strateški cilji

1. Zmanjšati zasedenost parkirišč (olajšati parkiranje za prioritete skupine, iz središča mesta umakniti neprioritetne uporabnike, krajšati čas iskanja parkirnega mesta).
2. Urediti stanje na javnih parkiriščih (označitev, signalizacija, okrepiti redarski nadzor).
3. Z omejitveno parkirno politiko prispevati k večjemu deležu hoje, kolesarjenja in JPP .
4. Omejiti povečevanje kapacitete parkirnih mest.
5. Zmanjšati pomen k avtomobilom usmerjeno prostorsko načrtovanje.

Operativni cilji

1. Uvesti plačljivo parkiranje na najbolj zasedenih parkiriščih.
2. S parkirnimi režimi ciljati na 85% zasedenost v konici.
3. Za 10% zmanjšati zasedenost parkirišč s stanovalci, za 15 % zmanjšati zasedenost zaposlenih in za 5 % zmanjšati zasedenost parkirišč z obiskovalci.
4. Prilagoditev parkirnih standardov v OPN.

Ukrepi

Ukrepi so med seboj uravnoteženi, kadar jih sestavljajo raznovrstni tipi ukrepov: upravljanje, optimizacija, nadgradnja in nova infrastruktura.

Tip ukrepov	Opis	Ukrepi
Upravljanje	Ukrepi, ki lahko vplivajo na povpraševanje po prevozu in izbiro načina prevoza - vključujejo načrtovanje, regulacijo nadzora, učinka in informiranja, kar vpliva na prometni sistem in na celotno družbo, da se zmanjša povpraševanje po prevozu ali da se uporablja oblike prevoza, ki zavzamejo manj prostora, so varnejše ali okolju prijaznejše.	1. Novela odlok o mirujočem prometu 2. Monitoring stanja na parkiriščih 3. Uvedba proračunske postavke 4. Participacija, informiranje in promocija 5. Prilagoditev OPN
Optimizacija	Ukrepi so usmerjeni k učinkovitejši uporabi obstoječe infrastrukture. Vključujejo nadzor, informiranje in vplivanje, ki so namenjeni različnim komponentam prometnega sistema, da se obstoječa infrastruktura uporablja bolj učinkovito, varno in okolju prijazno.	6. Časovna omejitev parkiranja 7. Plačljivo parkiranje 8. Dovolilnice 9. Abonma za stanovalce 10. Poseben režim ob prireditvah
Nadgradnja	Ukrepi za obnovo - vključujejo ukrepe za izboljšanje in rekonstrukcijo obstoječe infrastrukture, tj. ukrepe razširjanja, ožanja ali podobno.	11. Ureditev neoznačenih parkirišč
Nova infrastruktura	Ukrepi novih naložb ali večjih rekonstrukcij, ki pogosto zahtevajo pridobitev zemljišča.	12.1 Parkirišče BPT 12.2 P+R Deteljica 12.3 Nova oddaljena parkirišča

Opis ukrepov

Ukrep	1. Novela odlok o mirujočem prometu
Tip ukrepa	Upravljanje
Opis	Z odlokom se določa ureditev, upravljanje in nadzor mirujočega cestnega prometa na območju Občine Tržič.
Koristi	Odlok omogoča učinkovitejše upravljanje parkiranja, povečal bo prihodke Občini Tržič in prispeval k urejenosti središča mesta.

Ukrep	2. Monitoring stanja na parkiriščih
Tip ukrepa	Upravljanje
Opis	Zasedenost parkirišč in odziv javnosti na uvedbo ukrepov je potrebno spremljati, da se izvajanje ukrepov lahko prilagaja. Monitoring je stalna ponavljajoča se aktivnost.
Koristi	Ugotovitev dejanskega stanja med in po izvedbi ukrepov, ter prilagoditev ukrepov in komuniciranje. Zlasti je pomembno spremljanje ob spremembah režimov, ko je pričakovati večje zgoščitve na brezplačnih parkiriščih.

Ukrep	3. Uvedba proračunske postavke
Tip ukrepa	Upravljanje
Opis	Prihodki od parkirnin, dovolilnic in kazni se vlagajo v razvoj mesta. Vsi naštetih parkirni ukrepi v občinsko blagajno prinašajo prihodek. Ta se mora transparentno in neposredno vlagati v razvoj mesta. Priporočljivo je, da se prihodki iz določenega parkirnega območja vračajo na isto območje, kar pripomore k višji lokalni sprejetosti.
Koristi	Finančna transparentnost poveča zaupanje v lokalno oblast. Prihodki prispevajo k urejanju JPP, peš in kolesarskih površin in posledično k bolj privlačnemu mestnemu središču. Občani neposredno opazijo pozitivne učinke uvedbe parkirnin.

Ukrep	4. Participacija, informiranje in promocija
Tip ukrepa	Upravljanje
Opis	Uvedba usmerjevalnih tabel za parkirišča, navedba ažurnih informacij o parkiranju na spletni strani Občine, izdelava zloženke o parkiranju v Občini Trzič, komuniciranje ukrepov v lokalnih medijih, na občinski facebook strani ali na druge načine. Participativni proces za urejanje parkirišč na zasebnih parcelah (npr. Ravne) ali na obremenjenih zemljiščih (Bistrica).
Koristi	Informiranje občanov in promocija ukrepov sta enakovredna dela parkirne politike kot sama izvedba ukrepov, da se doseže enostavnejše delovanje in višja stopnja sprejetosti ukrepov. Možnost upravljanja parkirišč tudi na zasebnih zemljiščih.

Ukrep	5. Prilagoditev OPN
Tip ukrepa	Upravljanje
Opis	Znižanje minimalnih parkirnih standardov, uvedba maksimalnih parkirnih standardov za stanovanja in poslovne stavbe, uvedba možnosti mobilnostnih načrtov za zmanjšanje potrebnega števila parkirnih mest za avtomobile, uvedba minimalnih parkirnih standardov za kolesa.
Koristi	V središču Trziča bi lahko olajšali pridobitev gradbenih dovoljenj za novogradnje in spremembe namembnosti.

Ukrep	6. Časovna omejitev parkiranja
Tip ukrepa	Optimizacija
Opis	Parkiranje ob glavnih prometnicah (Trg Svobode, Cankarjeva cesta), v bližini vrtcev, šol in zdravstvenega doma (10 min, "poljubi in odpelji" ...) naj bo časovno omejeno.
Koristi	Časovna omejitev poveča frekventnost menjanja vozil. Na časovno omejenih parkiriščih stanovalci ali zaposleni ne parkirajo, enostavno in brezplačno pa lahko parkirajo obiskovalci/stranke/pacienti/starši otrok in drugi, ki potrebujejo parkiranje za krajši čas.

Ukrep	7. Plačljivo parkiranje
Tip ukrepa	Optimizacija
Opis	Uporabniki za uporabo parkirišč v javni lasti plačajo parkirno. Parkirna se uvede na tistih parkiriščih, kjer je veliko povpraševanje po parkiranju in je zasedenost več kot 85%. S parkirno se uporabnike vzpodbudi, da na takšnih parkiriščih parkirajo krajši

	čas ali pa da parkirajo na drugih parkiriščih, ki so na voljo brezplačno.
Koristi	Zaradi manj parkiranih vozil lahko tisti, ki parkirišče zares potrebujejo, hitro najdejo prosto parkirno mesto. Plačilo parkirnine vpliva na izbiro potovalnih navad, saj nekateri zaradi plačila parkirajo drugje ali zamenjajo prevozno sredstvo. Za parkirišče plačajo samo tisti, ki ga uporabljajo, ne pa preko davkov vsi občani. Zmanjša se število vozil, ki s počasno in nepozorno vožnjo iščejo parkirno mesto, s tem se zmanjšajo tudi zastoji, onesnaževanje in poveča prometna varnost.

Ukrep	8. Dovolilnice
Tip ukrepa	Optimizacija
Opis	Za uporabnike, ki določeno plačljivo parkirišče uporabljajo večkrat, je smiselno uvesti dovolilnico za parkiranje. Običajno so taki uporabniki zaposleni, stanovalci z več avtomobili ali drugi. Smiselno je uvesti dovolilnico za krajšo periodo (mesečna je boljša kot letna), da se v obdobju lepega vremena zaposleni lažje odločajo za uporabo kolesa ali hoje.
Koristi	Zmanjša se število parkiranih vozil v središču mesta, kjer jih najbolj primanjkuje. Poveča se zasedenost parkirišč na obrobju mesta, kjer je parkirnih mest dovolj. Zmanjša se avtomobilski promet v središču mesta. Poveča se uporaba koles, hoje in sopotništva. V mestu je manj dolgotrajno parkiranih vozil. Mesto pridobi prihodke za urejanje javnih površin.

Ukrep	9. Abonma za stanovalce
Tip ukrepa	Optimizacija
Opis	Abonmaji za parkiranje so po znižani ceni na voljo za stanovalce, da lahko v središču mesta parkirajo za ugodno ceno. Prebivalci v središču imajo pravico kupiti en abonma na stanovanje. Če pa imajo več avtomobilov, lahko kupijo dovolilnice po običajni ceni.
Koristi	Zmanjša se število parkiranih vozil v bližini stanovanjskih območij, saj predvidevamo, da bodo stanovalci vozila, ki jih ne uporabljajo veliko, parkirali na brezplačna parkirišča. Stanovalci in obiskovalci bodo na ta način lažje našli prosto parkirno mesto.

Ukrep	10. Poseben režim ob prireditvah
Tip ukrepa	Optimizacija
Opis	Oddaljeno parkirišče ob večjih dogodkih. V bližnjih industrijskih conah ali pri trgovskih centrih je veliko število parkirišč. V primeru večjih prireditev v centru mesta bi lahko ta podjetja omogočila uporabo svojih parkirišč. S teh parkirišč bi se organiziral prevoz s kombiji ali manjšimi avtobusi, ki bi vozili v konicah recimo na 15 minut, ali pa ko se napolnijo.
Koristi	Ob uvedbi posebnih režimov ob prireditvah, bi središče mesta razbremenili avtomobilov, olajšali bi logistiko prireditev, stanovalci bi bili zadovoljni, ker lahko pridejo do svojih blokov, obiskovalci pa bi lažje našli prosto mesto in vseeno hitro prišli do prizorišča.

Ukrep	11. Ureditev neoznačenih parkirišč
Tip ukrepa	Nadgradnja
Opis	Ureditev in označitev neoznačenih parkirišč v občinski lasti. Parkirna mesta, vključno z

	makadamskimi, naj bodo označena. Jasno naj bo, kje je parkiranje dovoljeno in kje ni.
Koristi	Večja izkoriščenost prostora za parkiranje, večja urejenost prostora, večja prometna varnost in lažje delo za redarstvo.

Ukrep	12.1 Parkirišče BPT
Tip ukrepa	Nova infrastruktura
Opis	Na območju parkirišča BPT naj se prouči možnost izgradnje razširitve parkirišča.
Koristi	Parkirišče deluje kot oddaljeno parkirišče za zaposlene in stanovalce. Z razširitvijo bi lahko razžirili krog uporabnikov.

Ukrep	12.2 P+R Deteljica
Tip ukrepa	Nova infrastruktura
Opis	Na območju Deteljice naj se prouči možnost izgradnje P+R.
Koristi	Deteljica je točka, kjer se lokalni promet priključi na regionalnega, zato je tam najbolj smiselna lokacija P+R.

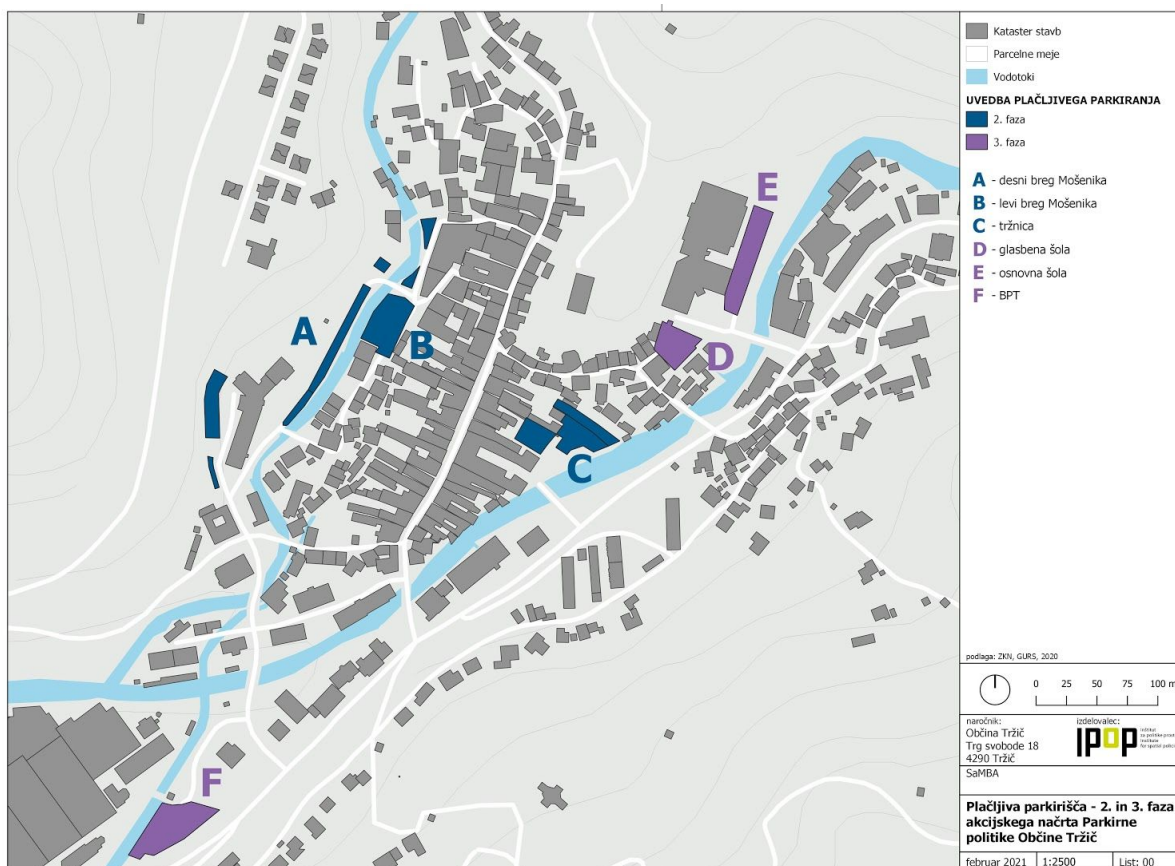
Ukrep	12.3 Nova oddaljena parkirišča
Tip ukrepa	Nova infrastruktura
Opis	Na širšem območju Tržiča, Bistrice in Raven naj se prouči možnost za oddaljena parkirišča za stanovalce in zaposlene.
Koristi	V središču mesta je manj dolgotrajno parkiranih vozil.

Akcijski načrt

Ukrep	1. faza (1. pol. 2021)	2. faza (do 2023)	3. faza (od 2023 dalje)	Pristojnost	Čas	Ocena investicije
1. Novela odlok o mirujočem prometu	Sprejem in izvajanje Odloka o ureditvi mirujočega prometa v Občini Tržič.			Občina Tržič	Sprejem 2021, stalna naloga	/
2. Monitoring stanja na parkiriščih	Spremljanje zasedenosti parkirišč in odziva na uvedbo ukrepov.			Občina Tržič, zun. izvaj.	Stalna naloga	€
3. Uvedba proračunske postavke	Prihodki od parkirnin, najemnin in kazni se vlagajo v razvoj kakovostnih javnih prostorov.			Občina Tržič	Sprejem 2021, stalna naloga	/
4. Participacija, informiranje in promocija	Informiranje občanov in promocija ukrepov.	Participativni proces za urejanje parkirišč na zasebnih ali obremenjenih zemljiščih.		Občina Tržič, zun. izvaj.	Stalna naloga	€
5. Prilagoditev OPN			Prilagoditev OPN sodobnim strokovnim izhodiščem.	Občina Tržič	3. faza	/
6. Časovna omejitev parkiranja	Prilagoditev območja kratkotrajnega parkiranja.			Občina Tržič	od 1. faze dalje	€
7. Plačljivo parkiranje	Uvedba plačljivega parkiranja na treh parkiriščih.	Razširitev območja plačljivega parkiranja v središču Tržiča.		Občina Tržič	od 1. faze dalje	€
8. Dovolilnice	Uvedba dovolilnic za posamična plačljiva parkirišča.			Občina Tržič	od 1. faze dalje	€
9. Abonma za stanovalce	Uvedba parkirnega abonmaja za stanovalce v središču Tržiča.			Občina Tržič	od 1. faze dalje	€
10. Poseben režim ob prireditvah	Oddaljena parkirišča in urejen prevoz na prizorišče v skladu z mobilnostnim načrtom.			Občina Tržič, organizator prireditev	Stalna naloga	€
11. Ureditev neoznačenih parkirišč	Ureditev in označitev neoznačenih parkirišč.			Občina Tržič, zun. izvaj.	Stalna naloga	€
12.1 Parkirišče BPT				Občina Tržič	3. faza	€€€
12.2 P+R Deteljica				Občina Tržič	3. faza	€€
12.3 Nova oddaljena parkirišča				Občina Tržič	3. faza	€€€

Plačljiva parkirišča

Na karti in v tabeli so prikazana plačljiva parkirišča, ki so tako opredeljena v 1. in 2. fazi izvajanja Parkirne politike Občine Trzič.

Seznam in režim parkiranja plačljivih parkirišč

Ime parkirišča	Faza izvedbe	Višina parkirnine (€/uro)	Začetno brezplačno parkiranje	Čas plačljivega parkiranja od ponedeljka do petka	Čas plačljivega parkiranja ob vikendih in praznikih
A - Zdravstveni dom	1. faza	0,4	60 minut	7.00 - 16.00	-
B - Za Mušenikom	1. faza	0,4	60 minut	7.00 - 16.00	-
C - Občina	1. faza	0,4	60 minut	7.00 - 16.00	-
D - Glasbena šola	2. faza	0,4	60 minut	7.00 - 16.00	-
E - Osnovna šola	2. faza	0,4	60 minut	7.00 - 16.00	-
F - BPT	2. faza	0,25	60 minut	7.00 - 16.00	-

Cenik plačilnih načinov

Parkiranje na plačljivih parkiriščih	1h	2h	na dan	na mesec	na leto
Sprotno plačevanje parkirnine	brezplačno	0,40 €	3,20 € (1h brezplačno, 8h x 0,40€)	64 € (20 delovnih dni)	768 € (12 x 20 dni)
Mesečna dovolilnica	/	/	/	20 €	240 € (12 x mesečna)
Letna dovolilnica	/	/	/	/	200 €
Abonma za stanovalce	/	/	/	/	100 € (za 1 vozilo na stanovanje)